

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG „SOKOLSKO SELO“

Čuvajte
Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasni po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 4 oktobra 1935

God. VI — Broj 37

Elegija na Kraljevom grobu

O prvoj oblećnici mučeničke smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja

1

Na Oplencu — u hramu Božjem — čije kupole obasjavaju snopovi sunčanih zraka i koji je okružen kraljevskim nasadima, leži i počiva te sanja svoj večni san naš Mrtvi Kralj.

Koliko je veličanstvene lepoće u tuju kući Gospoda nebesa i zemlje! Tu je izražen vez dva svetova: sveta koji prolazi, i sveta koji večito živi. Iz toga sveta, koji večito živi, pridolaze snopovi sunčanih zraka, iz onoga, koji prolazi, oglašuje se šum nasada: kao da bi se pesma nevidljivih duša i uzdisaji ranjenih srdaca dizali od zemlje do nedoglednih i nedostizivih sunčanih visina.

I u tom hramu Božjem vise o mramornim stupovima stare i slavne srpske ratne zastave, koje su Aleksandrovu vojsku vodile do končane pobeđe. U oslobođenoj i ujedinjenoj domovini Pobednik i Vrhovni Zapovednik zamenio ih je s novim jugoslovenskim, koje se od tada ponosno viju na čelu naših puškova, čekajući, kuda da ih usud pozove.

One stare i slavne zastave na Oplencu nad grobom Pobednika i Vrhovnog Zapovednika nemo pojavljaju i objavljuju Božju reč: »Koleno od kolena pitaće za njihova imena!«

2

Za imena onih, koji tu počivaju: za imena junaka prošlosti i neimara budućnosti velike domovine i slobodnog naroda!

Iz svetišta vode stepenice dole u kriptu obaviti polutamom. Na desnoj strani, gde plaminja večno svetlo, položena je kameni ploča. Samo ta nas odvaja od Njega, koji je pred godinu dana pao u naručaj nasilne smrti. Samo studen kamen trga plamenove vruće ljubavi, koja spaja dva sveta: živi život i mrtvi život! Samo kamen trga i gasi plamenove vruće ljubavi, ali ne može da ih pretrga i ugasi, jer je ljubav jača od smrti i jer ona gori i žari i kroz taj kamen studeni.

I taj kamen — u kome kao da je prikazana sva težina života, kao da je izrezan iz litica albanskih gorra, kao da bi ga doneli negde od Soluna ili ga isekli iz pobočja Kajmakčalana da nam sada tu zastire pogled iz oči u oči. I da nam tu govori. Studen kamen da govori o životu i mrtvom životu!

Ali naša ljubav je tako silna, da prodire kamenu ploču i grli mrtvoga Kralja sa svom svojom snagom.

Kada su Ga pred godinu dana pogodili smrtonosni hitci, Njegovo srce zastalo je u poslednjem otkucaju, a Njegova duša izlila se je u poslednju zapoved. I sada se snebavamo nad tom neopisivo strašnom nesrećom i čekamo, kada će se ispružiti taj poslednji zastali otkucaj Njegova srca i kada će nas probudit iz nesvestice grom poslednje zapovedi. Tako je bilo veliko i apostolsko Njegovo poslanstvo — koje je težilo za viškom snage i pobedničkih uspeha — da još nije odjeknuo poslednji otkucaj mrtvoga srca i da se još nije u poslednji krik izlila živa duša, koja je podrhtavala na onemelimi usnicama. Ne govori samo kamen, već govori i srce, govori duša.

3

Brod, koji je po burnom i razburkanom moru dovezao Mrtvoga Kralja natrag u domovinu, pristao je u Splitu. Ne, nije pristao u luku, nije pristao na zapjenjenom moru — već je otplovio dalje: od duše do duše, od srca do srca! Samo raku su tamo izložili i u toj raci telo Mrtvoga Kralja. A od duše do duše i od srca do srca išao je kao strela i grom zastali poslednji otkucaj Njegovog srca i poslednji krik Njegove žive duše, koja je podrhtavala na one-melimi usnicama. I dogodilo se je čudo, kome nije ravna: Mrtvi Kralj, do sada prvi i jedini, preobličio se je u sveopću bol i u srašnu svest narodne nesreće. I to znam sa svom sigurnošću, da je brod smrti zarezo krvavu brazdu u svaku sokolsku dušu i u svako sokolsko srce!

Rane su otvorene, nezaceljene, neizlečive. A kamen viće, i otkucaj srca i krik duše pita: Kada će doći zadovoljština ponizenoj pravdi, kada će nadoci dan, koji će napuniti i zagrejati našu zemlju s novim sijarem?

I moja duša traži putu k Tebi, a Tebe više nije! Da, Ti jesu, jer se je duša uvukla sama u sebe i našla Te u sebi!

4

Ne, nismo Te zaboravili, Vojvodo, Kralju i Oče domovine! Sokoli Te nisu zaboravili!

Gledamo Te pred sobom; zao-grnut si sjajem kraljevskog veličanstva, smešak Ti igra na usnicama, visoko čelo Ti je ispunjeno naborima, koji nam pokazuju, da Tvoj duh neprestano snuje i traži uslove za trajan mir medu svima narodima sveta, da bi u tome miru i naša domovina mogla da se nade u ponosnom i smeonom zaletu snage, na pretka, veličine i slave! Tvoj duh i dalje snuje. Te Tvoje snovi preuzećemo na sebe mi Sokoli.

Mi Sokoli nismo zaboravili svog sokolskog Kralja.

Iz groba, kroz tamu i kamen, odzvanja Njegov glas: Svaki nekazne, da je samo ljubav prema domovini i zapoved pravde ona nevidljiva sila, koja mi je ukazala da uhvatim za mač. Ta sila nije bila neprijateljstvo, koje bi osećao bilo prema kome! Jer samo ljubav pobeđuje, a neprijateljstvo i zlo uništaje samo sebe.

Gledamo Ga pred sobom, kako počiva od napora i borba pod istim krovom hrama Božjega sa svojim velikim Dedom i svojim junačkim Ocem te do svoje ljubljene Majke. I vrline i kreposti Tvojih Preda i Tvoga slavnog roda našle su u Tebi najviši izraz dostojarstva, plemenitosti, viteštvu i junaštva. Velik si, naš si, Kralj si!

I kada si bio na najvećem usponu svog golemog nastojanja, Ti si s krvlju Tvoga srca poškropio seme svoje blagotvornosti i svojih očinskih brig, otisavši od nas kao Mučenik, da medu nama ostane kao Pobednik! S Tvojom smrću spojen je jedan i drugi svet.

Slava Tebi, koji si od ruku ubojice pao u senu smrti, da se večito živ preseliš u istoriju naroda, kome naša sokolska radinost i vernost po Tvojoj volji krči puteve u nov, radinoljubiv i slobodan život! Slava!

E. L. Gangl

Jugoslovenskom Sokolstvu

Svim bratskim sokolskim župama, društvima i četama!

vi i na ostale učesnike. Bilo bi vrlo dobro da u onim mestima, gde ima više sokolskih društava, učine jednu jedinstvenu i zajedničku sednicu.

Kako nije do sada poznato, kako će vlast odrediti održanje spomena, a naročito u crkvama, to se prepusta svakoj pojedinoj jedinici da postupi prema mesnim prilikama.

Pozivaju se sve bratske jedinice da tačno izvrše ovo, kao i daljnja naredenja, jer se i takvom, iako žalosnom, manifestacijom sokolske jedinice vezuju, a Sokoli pripadnici pojedinih jedinica zbijaju u redove i ulevaju jedan drugome veru u svoju unutrašnju moralnu vrijednost i ukazuju put kojim treba da idu.

Da bi se to istinski osetilo mora se čitavoj svečanosti pomenu dati markant i dostojan izgled, koji će svojom ozbiljnošću buditi povrjenje i ostalog građanstva.

II

Odreduje se nadalje:

Da se toga dana provede široka socijalna akcija u korist »Socijalnog fonda Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja«, a pod imenom »Dan sokolskog bratstva«. Time se — a prema zaključku poslednje sednice Izvršnog odbora Saveza SKJ — naša socijalna akcija prenosi od 1 decembra na dan smrti Njegova Veličanstva Kralja Aleksandra I.

Temeljitoj pripremi i organizovanju ove milosrdne akcije imaju sve bratske župe, društva i čete обратити punu pažnju i preduzeti sve mere, kako bi ona dala što veći uspeh, moralni i materijalni. Sama akcija sastojiće se iz prikupljanja sredstava i njihove raspodele.

Sredstva za milosrdnu akciju prikupljaće se u novcu i u drugim predmetima, naročito u životnim namirnicama. Prikupljanje novca obavezno je za sve sokolske jedinice, dok je akcija prikupljanja životnih namirnica i drugih predmeta fakultativna, te se prepusta upravama sokolskih jedinica da, vodeći računa o mesnim prilikama i svojim mogućnostima, odluče, da li se od takve akcije može učekivati uspeh, koji će zadovoljiti i prema tome, da li će akciju provesti ili ne.

Neka je slava Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

II zamen. starebine:

D. Paunković, s. r.

Sekretar:

Dr. M. Gradojević, s. r.

Pretsednik socijalnog otseka:

Staja Stajić, s. r.

Prikupljanje novca vršiće se prodajom »sokolskih srca« i sabiranjem dobrovoljnih priloga.

Savezna uprava raspodeliće na bratske župe svoju zalihu »sokolskih srca«, a župe su dužne da prema svom nahodenju ovu zalihu rasprodaju bilo u svome sedištu, bilo na čitavom terenu župe prema svome nahodenju. Unišlim prihodom postupiće jednak, kako je to učinjeno prigodom proslave 1 decembra 1934. (vidi knjigu: »Prvi decembar 1934«, strana 35!) Glede sabiranja dobrovoljnih priloga ima se postupiti onako, kako je postupljenje Prvog decembra (vidi knjigu: »Prvi decembar 1934«, str. 36 i 37!).

III

U okviru ove sokolske milosrdne akcije ima da se, u smislu zaključaka sednice Izvršnog odbora Saveza izvrši još jedna velika sokolska manifestacija, a namenjena uspenju na Velikog Kralja i delu socijalne pomoći za bednu i nevoljnju sokolsku braću. Ta akcija jest, da se dan 9. oktobra ove godine oglašuje za dan sokolskog posta.

Svi pripadnici Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije imaju toga dana da svedu svoje obroke na najnižu meru i da se zadovolje s hranom što više umerenom, skromnom i jevtinom, kako bi na taj način postigli što veću uštedu u izdatcima na jelu. Na taj način ostvarena ušteda ne sme biti manja; kod dece i naraštaja od 1 Din po osobi, a kod odraslih od 3 Din. Kod seljaka — članova sokolskih četa — najmanja ušteda, ednosno doprinos, određuje se: kod dece i naraštaja s 50 para po osobi, a kod odraslih s 1 Din. Sav ubrani novac ide: 10% u korist »Socijalnog fonda Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja« kod Saveza SKJ, 40% u korist istog fonda osnovanog kod pojedinih župa, a 50% ostaje društvinama, odnosno četama.

Za puni uspeh ove akcije neka sve sokolske jedinice preduzmu sve potrebne mere, a naročito neka život i pisanom rečju objasne moralni značaj ove naše sokolske manifestacije, koja treba da ispolji svu snagu naše sokolske ljubavi, pozitivnosti i morale.

SLAVA VITEŠKOM KRALJU UJEDINITELJU!

**ČUVAJTE
JUGOSLAVIJU**

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Iskorišćivanje sokolskih domova

Sokolski domovi, kojih je u Česko-slovačkoj preko tisuću, ona su mesta, gde se izvršuju sokolski programi. U jednom od zadnjih brojeva »Sokolskog vjesnika« COS brat Veter međutim pripominje, da se sokolski domovi ne iskoristi u sokolske svrhe onoliko, koliko bi prema troškovima koji su u nje uloženi morali da se iskoristi. Tačko su sokolski domovi na raspolažanju sokolskom društvu za telesne vežbe svakog dana samo posle podne, i to od prilike od 17 do 22 časa. Sve ostalo vreme sokolski su domovi, u glavnom, prazni. Samo je malo društava koja imaju uz vežbaonice u svojem domu uređene i druge prostorije za članstvo. Samo najveći domovi imaju knjižnice, čitaonice i druge prostorije, gde se članstvo može sakupljati i u ovom vremenu kada nema televežbe ili u one dane kada uopšte nema televežbe. Ako se pri tome pomisli, da vežba sa 30% čitavog članstva i da još oko 20% ostalih pripadnika radi u drugim otsecima, vidimo, da je skoro polovica članstva uvek otsutna i da nema zapravo nikakvih neposrednih veza sa sokolskim životom.

U slučaju, da bi sva društva koja imaju sokolske domove, uredila uz vežbaonice i gore pomenute prostorije i tako pružila svemu članstvu kao i omladinskim odeljenjima priliku da se sastaju u sokolskim prostorijama i izvan televežbenih časova, mnogo bi se doprinio produbljenju međusobnih veza među pripadnicima i tako podiglo život u sokolskim domovima. Mnogo je n. pr. braće koja nerado zalaže u vlastionice i rado bi se sastajali s ostalom braćom u kakvoj sokolskoj prostoriji; omladina često luta ulicama umesto da joj se pruži prilika da čim više vremena proboravi u sokolskim redovima, u sokolskim domovima.

Pripreme za pohod u Slovačku u 1936 god.

Među českoslovačkim župama, koje naredne godine polaze u Slovačku, je i župa Rokicanova. U svojem zadnjem »Vjesniku« izdala je župa proglašenje o svojoj članstvu, da započne već sada sa štednjom, da bi izlet ove župe u Slovačku bio što brojniji i veličanstveniji. Podvjeći veliki moralni i propagandni značaj ovog izleta, župa naročito naglašava, da treba nastojati, da naredne godine podesi u Slovačku savnaraštaj. Stoga da treba započeti štednjom po društvinu već sada i osnovati putne fondove za siromašnije, razmisljati o priredbama kako bi se došlo do sredstva za ovaj izlet, da bi tako što više učesnika pošlo u pohod braći Slovacima. Župa ističe naročitu dužnost braće prednjaka i prednjačice te prosvetara, koji treba da priprave sve, kako bi pripadnici svih kategorija bili za ovu propagandno putovanje u Slovačku što bolje spremni i svesni svog cilja. Konačno se u pozivu u vezi s ovim izletom u Slovačku potseća i na skoru svesokolski slet, za koji treba članstvo da priskrbí što više svečanih odora.

Kao što je ova župa učinila svoju dužnost, to isto su učinile i druge župe. Sokoli iz Češke i Moravske svesni su, da njihov put znači veliku manifestaciju sokolske misli, koja će privesti u sokolske redove velik broj svesnih Slovaka i Slovakinja.

Otkriće spomenika br. dnu Janu Podlipnemu u Pragu

U nedelju 22. septembra otkriven je u Libenu uz ogromno učešće praskog Sokolstva i ostalih nacionalnih organizacija i korporacija, kao i ostalog građanstva spomenik prvom starešini COS i bivšem dugogodišnjem primatoru grada Praga dnu Janu Podlipnemu. Svečanost je bila otvorena sviranjem sokolskih fanfara i glazbe na Vinogradima, te pevanjem pevačkog zboru pevačke župe Podvidske, koji je savršeno otpevao Smetanin »Svečanosni zbor«. Nato je govorio predsednik priredivačkog odbora g. dr. Norder Zavadil i predao reč starosti sokolske župe Barrake br. Františku Mašku, koji je prikazao veliki rodoljubni značaj dneva Podlipnoga kao građanina i Sokola te kao čoveka, koji je uvek čvrsto verovan u lepšu, slobodnu budućnost českoslovačkog naroda i koji nije nikada prignuo šiju pred austrijskim vlastima, već je svuda i uvek pripremao sredstva i ljude za buduće oslobođenje. Uime grada Praga govorio je zatim praski načelnik Baksa. Spomenik nok. br. dnu Podlipnemu izradio je akademski kipar Brhuha iz Praga. U predvečerje ovog dana održalo je Sokolstvo u spomen svog prvog staroste vrlo uspelo akademiju Libenskom sokolskom domu, gde je o pokojnom dnu Podlipnemu govorio br. dr. Stanislav Bukovský,

staršina COS. Otkriće spomenika učestvovalo je čitavo prasko Sokolstvo, da i ovom prilikom iskaže zahvalnost ovom čeličnom Sokolu, koji je već od dana 1887 s bratom dr. Vanjičkom vezao čvrste veze s Francuzima i ostalim stranim narodima, koji su pravilno ocenili sokolski rad.

Svečano polaganje spomen-kamena u Pršerovu

Prošle nedelje bilo je izvršeno polaganje temeljnog kamena doma Sokolskog društva u Pršerovu. Tom su se prilikom sastali u Pršerovu zastupnici svih Moravsko-šleskih župa, jer se istog dana održavao i takmičarski zbor naraštaja svih župa, kao i otvorene igraštva i trkališta na letnjem vežbalištu, gde se i podiže ovaj dom. U sokolskoj povorci bilo je preko 2000 pripadnika u odorama, dok je samo vežbalište bilo prepuno općinstva, koje je nakon polaganja temeljnog kamena prisustvovalo i takmičenjima. Sa strane COŠ bio je delegiran brat Hrbač, član predsedništva, koji je održao svečani govor i položio temeljni kamen. Vladu je zastupao dr. Hmelik, vojsku potpukovnik Pazduh, a sudjelovali su i zastupnici grada, učiteljstva te predstavnici još drugih 27 društava. Pršerovsko društvo ima dodeši svoj dom, koji je podiglo 1897, ali je za danasne prilike i suviše male. Proracun za novi dom iznosi nešto preko 2 milijuna Kč. Dom će imati veliku vežbaonicu, 28 metara dugu i 17 metara široku, dve manje susedne vežbaonice, sve potrebne nuzprostorije, lutkarsko pozorište, prostorije za društvo i župu, internat i t. d. Pršerovski dom biće jedan od najvećih domova u Moravskoj.

U temelje doma užidana je povelja Pršerovskog sokolskog društva, jubilarna medalja predstnika Masarića, zemlja sa četiriju bojišta českoslovačkih legija i drugi predmeti. Na novom letnjem vežbalištu održane su tog dana i međužunske utakmice, na kojima su pobedile naraštajske vrste Sokolske župe Jana Mahala iz Brna.

Razne vesti iz slovenskog Sokolstva

Prva takmičenja između članica COŠ i atletkinja Českoslovačke atletske unije u Pragu završena su prošle nedelje s vrlo lepim uspesima. Pri bacanju kugle postignuta je najbolja dajlina od 13,4 m, a takmičarka Dudova bacila je disk 36,07 m, čime je tukla dosadanji českoslovački rekord u bacanju diska.

Zupa Podbelogorska u Pragu predila je prošle nedelje lakoatletske prvenstvene utakmice, na kojima su učestvovala 42 takmičara. Isto tako imala je i praška, Sajnovska župa utakmicu vrsta u petroboju, na kojoj je pobedila vrsta matičnog društva Praški Sokol, i to u višem deljenju, dok je u nižem deljenju pobedila vrsta Sokolskog društva Podoli.

U zadnjem smo broju izvestili, da je pretsedništvo COŠ zabranilo razne vojničke manevre sokolske omladine. Kao naknadu za to predila je ovih dana sokolska omladina iz Kraljevog Gradača vrlo uspelo sokolsko vežbanje te time pokazala, kako zna da ceni odluke svog središnjeg vodstva.

Zupski tabor župe Kralja Jurja, koji je ove godine letovao u Jedovnicama, bio je vrlo dobro posećen. Tabor je bio otvoren od 1. juna do 19. avgusta i u njemu boravilo je 64 dece na račun socijalne skrbi COŠ i sokolske župe. Uz ovu decu taborovala su još i druga odeljenja sokolske omladine, i to 117 muških i ženskih dece, 18 naraštajaca i naraštajki te 81 član i članica: svega 215 lica. Ovo je župa i ove godine imala uzbunu. Zborno mesto bio Kunštát. Na to je mesto dohrlilo preko 2000 članova, i to u 48 kola. U Kunštatu su zajedno s legionarima i seljačkim kojanicima proslavili 50-godišnjec podizanja prvog spomenika Kralju Jurju iz Podjebrada, poznatom narodnom vodjicom českog naroda.

Prvo savetovanje sletskog otdaska za svesokolski slet u Pragu 1938 zaključilo je, da je nakon što je određen kraj i vreme gde i kada će se slet održati, potrebno da se najpre odredi i to, kako će se povezati dva desetgodišnjica postanka Českoslovačke Republike, koja pada takođe u godinu sleta. Nadalje potrebno je odrediti vreme obzirno na Savez slovenskog Sokolstva i Međunarodnu gimnastičku federaciju, škole i t. d. Utvrditi se moraju i dani školske dece i naraštaja, odrediti idejni opseg sleta i pripraviti sve potrebno za jednu doliju sletsku scenu. Sve navedeno moraju načelnštva i prosvetni odbor izraditi do konca septembra o. g., našto će pretsedništvo u oktobru staviti na ove predloge svoje pripmene, odnosno iste usvojiti.

»Kralj je ubijen, Kralj je mrtav...« Te grozne i u prvom času neverovatne reči pred godinu dana strčljivo su se posetio sa Svojom uzvišenom Suprugom, Njenim Veličanstvom Kraljicom Marijom, ovaj slet, kada je nakon Svetog venčanja boravio na Bledu. Tom prilikom je, među ostalim, izrekao Sokolima i ove reči:

»I sokolski slet, održan ovako sjajno u ovom biseru jugoslovenskih grada, posvedočio je sve najlepše vrline, koje su kod nas primljene od naših velikih i zaslužnih učitelja: bratskih čeških Sokola.

Vidio sam s naročitim zadovoljstvom vašu intimiru saradnju sa češkim i ruskim Sokolstvom, očekujući da će na ovom polju slovenske uzajamnosti i dalje vršiti svoje blagotvorne dejstvo.

Očekujem, da će i dalje sticati ugled i ojačavati do sad stecene veze sa srodnim organizacijama dosadašnjih savezničkih i prijateljskih naroda, čije smo odljčne prestatvike bili srčani imati ovom prilikom u našoj sredini i da će posvedočavati, da će srpsko-hrvatsko-slovenački narod biti staljan činilac međunarodnog mira i napretka.

Našu moralnu snagu pokazali su podjednakim uspehom Sokoli i Sokolice, daščivo i prestatvnicu naše slavom ovevenčane vojske.

Sokoli, budite i od sad celom našem narodu primer jedinstva duhovnoga i raznositosti sa ovoga sleta niza Savu i Dravu, uz Tisu i Moravu, ka Timoku i Vardaru, ka Bosni, Neretvi i Zetu sve do sinjega mora, ljubav prema svakom bratu i sestri, i kažite im, da ste, ovako sakupljeni jedan uz drugoga, videli samo jedan isti lik, osetili jedno isto srce samih blizanaca i bliznakinja naše velike majke Otažbine.

Na tome temelju jedinstva i Sokolstva podizate se dalji napredak snaga narodnih i državnih. Za sve to primite Moju Kraljevsku zahvalnost na vašoj pokazanoj predanosti sokolskim i narodnim idealima. Zdrav!

Tako je govorio Blaženepočivši Kralj god. 1922. A kada Ga je godine 1928 naročito sokolsko izaslanstvo pozvalo na slet u Skoplje, u razgovoru s članovima ovoga izaslanstva rekao je i ove značajne reči, koje najviše govorile: »I ja sam Sokol!«

Nadošao je značajni 6. januar, a zatim i 5. decembar 1929. god., kada je bio ustanovljen Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije, kom je baš naš neumrli Kralj postavio na čelo Svetog Prvence. I kada je zatim sledeće, 1930. god. prisustvovao sletu u Beogradu te lično podario Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije zastavu, pri tom svečanom činu izrekao je sledeće reči:

»Od Sokola Kraljevine Jugoslavije, koji je nedavno stvoren pod starešinstvom Moga Prvorodenoga Sina, Naslednika Petra, očekuje se, da bude zdravi vaspitač domovine, pobornik bratstva i ljubavi, zatočnik velike jugoslovenske misli, nosilac vitezkog i nacionalnog duha. On ima da kod svojih pripadnika razvija i jača plamen rodoljublja i plemenitog oduševljenja, da im bude škola građanskih vrlina. Pored toga, on ima da bude spona sa velikom sveslovenskom sokolskom jedinicom.

Veliki Kralj je već kao mladi srpski princ i prestolonaslednik pokazivao svoje veliko zanimanje za Sokolstvo. On je osobno prisustvovao mnogim predratnim nastupima srpskog Sokolstva, kao i prilikom sletova i načinjenju ostalih slovenskih gostiju, pri čemu je uvek izrazivao Svoje visoko priznajanje sokolskog radu i sokolskim težnjama. Osobito je pak pokazivao Svoju izvanrednu ljubav prema Sokolstvu posle velikog svetskog rata, koji je po tolikim neizmernim žrtvama doneo našem narodu oslobođenje i ujedinjenje svih njegovih delova u jednu jedinstvenu državu. Već za vreme rata On se je osvedio, da je baš Sokolstvo dalo najviše dobrovoljaca i legiona, najboljih boraca za slobodu, a posle rata mogao je da spozna, da je Sokolstvo prvo proglašilo i počelo da provodi program ne samo državnog već također i narodnog jedinstva, i da je poređ toga delovalo na realnom zbijavanju i saradnji svih slovenskih naroda. Njegovom bistrom oku nije izbegla činjenica, da je Sokolstvo kao granat prkesilo svim vihorima i udarcima, koji su ga bili u najtežim poratnim vremenima opće rastrovanosti i nesigurnosti, a takođe i u nezavoju našem narodu oslobodenje i ujedinjenje svih njegovih delova u jednu jedinstvenu državu. Već za vreme rata On se je osvedio, da je baš Sokolstvo dalo najviše dobrovoljaca i legiona, najboljih boraca za slobodu, a posle rata mogao je da spozna, da je Sokolstvo prvo proglašilo i počelo da provodi program ne samo državnog već također i narodnog jedinstva, i da je poređ toga delovalo na realnom zbijavanju i saradnji svih slovenskih naroda. Njegovom bistrom oku nije izbegla činjenica, da je Sokolstvo kao granat prkesilo svim vihorima i udarcima, koji su ga bili u najtežim poratnim vremenima opće rastrovanosti i nesigurnosti, a takođe i u nezavoju našem narodu oslobodenje i ujedinjenje svih njegovih delova u jednu jedinstvenu državu. Već za vreme rata On se je osvedio, da je baš Sokolstvo dalo najviše dobrovoljaca i legiona, najboljih boraca za slobodu, a posle rata mogao je da spozna, da je Sokolstvo prvo proglašilo i počelo da provodi program ne samo državnog već također i narodnog jedinstva, i da je poređ toga delovalo na realnom zbijavanju i saradnji svih slovenskih naroda. Njegovom bistrom oku nije izbegla činjenica, da je Sokolstvo kao granat prkesilo svim vihorima i udarcima, koji su ga bili u najtežim poratnim vremenima opće rastrovanosti i nesigurnosti, a takođe i u nezavoju našem narodu oslobodenje i ujedinjenje svih njegovih delova u jednu jedinstvenu državu. Već za vreme rata On se je osvedio, da je baš Sokolstvo dalo najviše dobrovoljaca i legiona, najboljih boraca za slobodu, a posle rata mogao je da spozna, da je Sokolstvo prvo proglašilo i počelo da provodi program ne samo državnog već također i narodnog jedinstva, i da je poređ toga delovalo na realnom zbijavanju i saradnji svih slovenskih naroda. Njegovom bistrom oku nije izbegla činjenica, da je Sokolstvo kao granat prkesilo svim vihorima i udarcima, koji su ga bili u najtežim poratnim vremenima opće rastrovanosti i nesigurnosti, a takođe i u nezavoju našem narodu oslobodenje i ujedinjenje svih njegovih delova u jednu jedinstvenu državu. Već za vreme rata On se je osvedio, da je baš Sokolstvo dalo najviše dobrovoljaca i legiona, najboljih boraca za slobodu, a posle rata mogao je da spozna, da je Sokolstvo prvo proglašilo i počelo da provodi program ne samo državnog već također i narodnog jedinstva, i da je poređ toga delovalo na realnom zbijavanju i saradnji svih slovenskih naroda. Njegovom bistrom oku nije izbegla činjenica, da je Sokolstvo kao granat prkesilo svim vihorima i udarcima, koji su ga bili u najtežim poratnim vremenima opće rastrovanosti i nesigurnosti, a takođe i u nezavoju našem narodu oslobodenje i ujedinjenje svih njegovih delova u jednu jedinstvenu državu. Već za vreme rata On se je osvedio, da je baš Sokolstvo dalo najviše dobrovoljaca i legiona, najboljih boraca za slobodu, a posle rata mogao je da spozna, da je Sokolstvo prvo proglašilo i počelo da provodi program ne samo državnog već također i narodnog jedinstva, i da je poređ toga delovalo na realnom zbijavanju i saradnji svih slovenskih naroda. Njegovom bistrom oku nije izbegla činjenica, da je Sokolstvo kao granat prkesilo svim vihorima i udarcima, koji su ga bili u najtežim poratnim vremenima opće rastrovanosti i nesigurnosti, a takođe i u nezavoju našem narodu oslobodenje i ujedinjenje svih njegovih delova u jednu jedinstvenu državu. Već za vreme rata On se je osvedio, da je baš Sokolstvo dalo najviše dobrovoljaca i legiona, najboljih boraca za slobodu, a posle rata mogao je da spozna, da je Sokolstvo prvo proglašilo i počelo da provodi program ne samo državnog već također i narodnog jedinstva, i da je poređ toga delovalo na realnom zbijavanju i saradnji svih slovenskih naroda. Njegovom bistrom oku nije izbegla činjenica, da je Sokolstvo kao granat prkesilo svim vihorima i udarcima, koji su ga bili u najtežim poratnim vremenima opće rastrovanosti i nesigurnosti, a takođe i u nezavoju našem narodu oslobodenje i ujedinjenje svih njegovih delova u jednu jedinstvenu državu. Već za vreme rata On se je osvedio, da je baš Sokolstvo dalo najviše dobrovoljaca i legiona, najboljih boraca za slobodu, a posle rata mogao je da spozna, da je Sokolstvo prvo proglašilo i počelo da provodi program ne samo državnog već također i narodnog jedinstva, i da je poređ toga delovalo na realnom zbijavanju i saradnji svih slovenskih naroda. Njegovom bistrom oku nije izbegla činjenica, da je Sokolstvo kao granat prkesilo svim vihorima i udarcima, koji su ga bili u najtežim porat

Sarajevoško Sokolskovo uspomeni Viteškog Kralja Ujedinitelja

Sokolski dom Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja u Sarajevu

kao spomenik Velikom Kralju

Dne 9 o. m., na dan tužne oblećnice smrти Kralja Mučenika, Sokolskovo Sarajeva, da počasli uspomenu na Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Ujedinitelja, udara temelje svom velebnom domu, jednom od najlepših u državi, koji će nositi ime »Sokolski dom Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja«.

Na dan tužne oblećnice tragične smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja dne 9 o. m. Sokolstvo Sarajeva, da dolично počasti svetu uspomenu na svog Velikog Kralja, svog najvećeg Zaštitnika i Pokrovitelja i ujedno da podigne dostojan spomenik Kralju Mučeniku, koji je naročito prema Sokolstvu gajio svoju veliku i očinjujušku ljubav, izvršio na najsvećaniji način polaganje kamena temeljca velebnom Sokolskom domu, koji će se podignuti u Sarajevu i koji će nositi ime »Sokolski dom Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja«.

Sokolski dom Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja u Sarajevu biće jedan od najvećih i najlepših domova u državi, a ujedno i monumentalni spomenik Blaženopočivšem Kralju Aleksandru. Dom će se podići u najlepšem delu grada, u ulici Mis Irbi.

Da pomogne podignuće ovog doma, Gradska opština priložila je 2 milijuna Din, a isto 2 milijuna Din prilo-

žila je i Kr. banska uprava Drinske banovine.

Ovom svečanom polaganju kamenog temeljca, kao komemorativnoj svečanosti, prisustvovaće izaslanik Nj. V. Kralja Petra II, zatim predstavnici Kraljevske vlade, Drinske banovine, Gradske opštine, te ostalih korporacija i ustanova.

Od strane Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije ovom svečanom činu prisustvovaće naročiti delegat. Uz celokupno sarajevsko Sokolstvo tu će se okupiti i sve rodoljubivo sarajevsko gledanstvo.

U temelje doma položiće naročitu povlju starešina Sokolskog društva Sarajevo-matica brat Aleksa Starčević. Uz povlju u temelje položiće se i gruda zemlje donesena s Oplenca.

Sarajevo se toga dana sprema da sa svojim Sokolstvom izrazi osećaje svog najdubljeg pjeteta prema svetloj i svetoj uspomeni na svog Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

(Nastavak s 4 stranice)

nim pripremama za Olimpijadu u Berlinu; održanoj sednici Saveza slovenskog Sokolstva u Sofiji, o saveznim utakmicama u plivanju, o saveznim tečajevima za plivanje u Splitu za članove, a za članice u Martinšćici kod Sušaka.

Brat načelnik iznoseći dalje program rada za u buduće, rekao je: »Da naše zborovanje treba da nas uvede u nov period sokolskog streljanja i rada! Ne mislim da Vam otkrivam nove svetove — želim samo da u razvodenom stanju našeg Sokolstva ukažem na bitne osnovne činjenice pravog sokolskog rada, kako bi ih uzdigli na potreblju visinu, da nam budu putokazom u našem dalnjem radu!«

Postavljam, braće i sestre, ovu tvrdnju:

Hoće li Sokolstvo igde išta da postigne, hoće li Sokolstvo u životu našeg naroda nešto da znači, hoće li Sokolstvo zaista da bude pokret, a ne samo ustanova — tada je neminovalo potrebno da Sokolstvo bude nepokolebitivo telo, negovi pripadnici da budu međusobno i sa svojim vodstvom tako čvrsto povezani svesnom i dragovoljnom stegom (disciplinom), da su bezuvetno spremni u danom času da nepokolebitivo i neustrašivo podu sa svojim vodama, ako ustreba i u vatru i u vodu! Tek onda, kada naši pripadnici budu uzgojeni u tom duhu, — Sokolstvo će biti jaka organizacija, koja će moći, znajući šta hoće, i da zahteva uvek i svuda da ju se poštiva i da joj se udovoljava! Tada će Sokolstvo da postane pokret, koji će moći da vodi narod i državu. Dakle, u prvom redu sokolska stega — disciplina, a onda uzgoj požrtvovnih prednjaka — to ne ka nam bude prvi i najglavniji zadatak u idućoj radnoj godini.«

U izveštaju se nalazi i program rada za 1936 godinu, i to: Pokrajinski slet u Subotici, savezna takmičenja, savezni tečajevi, uvođenje nove sprave — vazdušne puške, odlazak na slet u Varšavu, odlazak na olimpijske igre u Berlin, saradnja Sokolstva na obvezatnom telesnom vaspitanju, osnivanje škole za telesno vaspitanje (obaveštene), učešće Sokola na utakmicama za prvenstvo države u pojedinim disciplinama sa sportskim društvima, osnovna načela novog ustrojstva (organizacije) Saveza SKJ.

Pri prelaza na debatu po pojedinih pitanjima, brat načelnik iznosi ukratko svoje mišljenje na stanje kako je do sad bilo i kako želi da u buduće budu poštovane odluke koje dosegne župski načelnici i načelnice. Za ovaj zbor je postavio unapred mnogo pitanja na braću načelnike i načelnice, jer hoće da se u sokolske redove uveđu ponova sokolska demokratska načela, i na osnovu tih načela on ne smatra načelnistvo Saveza vrhovnim telom, koje konačno odlučuje, nego smatra vrhovno telo ovaj zbor, zbor sokolskih voda, koji nose najveće breme sokolskog dela na svojim ledima.

Pokrajinski slet u Subotici.

Posle duže debate, zbor je jednostrano doneo ove odluke:

Da se 1936 godine održi IV pokrajinski slet u Subotici. Vodstvo sleta poverava se načelniku župe Novi Sad. Vežbe se određuju ove: za članove: ostaju proste ovogodišnje vežbe, a razmak 1.90 m. Za članice ostaju iste proste vežbe s tim, da se izostavi druga meduigrada u muzici. Za članove četa sačuvaju se nove vežbe, o čemu ima da vodi brigu načelnik i stručni odbor Saveza. Vežbačko delo za članove četa određuje se: bele hlače na venac, sokolska majica i priglavci (koji se mogu skinuti ako smetaju), vežbe za muški naraštaj da se zadrže ovogodišnje s tim, da se četvrtva vežba izostavlja, a vežbe za ženski naraštaj da se zadrže ovogodišnje.

Takmičenja Saveza SKJ u 1936 godini.

Zbor je ovome pitanju doneo, odluku da se 1936 godine održe opšta takmičenja u Subotici, i to za članove u srednjem i nižem razdelu, (sem pešačenja na 20 km), za srednja odelenja dodaje se i tri sastava različnosti kao jedna disciplina. Članice će se takmičiti na način kako praktikuju sestre u češkoslovačkom Sokolstvu. Pre takmičenja će se odrediti sastav iz osnovača, koji su ranije dani i uvezbavani. Članovi četa takmiče se u drugoj skupini. Muški i ženski naraštaj takmiče se po predlogu za 1935 godinu. Ostale utakmice održaće se, i to: smučarske na Pohorju, a po mogućnosti i plivačke za članice. Za sve ostale utakmice izradiće plan načelništvo i predložiti ga narednom zboru.

Tečajevi u 1936 godini.

Glede tečajeva odlučeno je da se održi tečaj za putujuće župске prednjake u Beogradu meseca decembra o. g. i tečaj s debatom za župске načelnike i načelnice u 1936 god. Za sve ostale tečajeve izradiće načelništvo plan i podneti ga zboru.

Vazdušna puška kao sprava u sokola nama.

Pošte duže debate zbor je odlučio da se o ovom pitanju sada ne stvara zaključak, već da načelništvo Saveza učini pokušaj s ovom puškom u jednoj župi, a posle toga će se doneti konačna odluka po ovom pitanju.

Slet u Varšavi.

Odlučeno je da na slet podu samo vežbači, i to po mogućnosti po 2 člana i 2 članice iz svake župe, i to o svom trošku ili o trošku župe. Vežbe će se rediti načelništvo Saveza.

Učestovanje na olimpijskim igrama u Berlinu.

Na osnovu detaljnog razmatranja ovoga pitanja odlučeno je da u Berlin poslatjemo i odjeljenje članova i članica za takmičenja na spravama, a po mogućnosti i jednu veću grupu članova i članica (oko 200), koji bi nastupili na stadionu i prikazali rad na polju telesne kulture kod nas. Kako je odlazak u Berlin skopčan s velikim izdatcima i pošto u redovnom budžetu Saveza

ovaj izdatak nije predviđen, to je određeno da se umoli država da u tu svrhu odredi vanrednu pomoć.

Saradnja Sokolstva na obvezatnom telesnom vaspitanju naroda.

Brat načelnik referiše po ovom pitanju i objašnjava, kako je došlo do tog zakona, u kome Sokoli nisu imali udela pri donošenju. Pošto država sprovodi u delo ovaj zakon, to je mišljenja, da smo mi Sokoli u prvom redu pozvani da sudjelujemo na njegovom izvođenju, što zbor usvaja.

Osnivanje škole za telesno vaspitanje.

Načelnik brat dr. Pihler daje referat o stanju, u kojem se nalaze pripreme za osnivanje škole za telesno vaspitanje. Preporučuje, da se za slušače prijaviti što više Sokola i Sokolica, jer će cesta nastava biti u sokolskom duhu, pa će od svršenih slušalaca imati mnogo koristi i celokupno Sokolstvo. Ima izgleda, da će za direktora škole biti postavljen sadanji načelnik Saveza, što je želja i cele naše organizacije.

Takmičenja Sokola za državno prvenstvo.

Brat načelnik referiše zatim, kako do sada Sokoli nisu mogli da se takmiči ni u kojoj disciplini za državno prvenstvo, i to za sportistima, pošto nisu bili začlanjeni ni u jednom klubu. Smatra, da ovo pitanje treba povoljno rešiti za obe strane. Posle duže debate rešeno je, da se ova tačka odredi za idući sastanak, a stručni odbor Saveza da izradi po ovom pitanju izveštaj.

Osnovna načela novog ustrojstva (organizacije) SSKJ

O ovome pitanju izvestiće se u listu naknadno.

Idući zbor župskih načelnika i načelnica.

Idući zbor župskih načelnika i načelnica određuje se da se održi dne 7. 8. decembra o. g. u Beogradu s ovim dnevnim redom:

- 1) Program takmičenja za 1936 g.
- 2) Tečajevi za 1936 g.
- 3) Takmičenja Sokola za državno prvenstvo.
- 4) Nova organizacija.
- 5) Učestovanje na sletu u Varšavi i na olimpijadi u Berlinu.
- 6) Eventualije.

Eventualije.

Na predlog načelnika, zbor donosi jednoglasnu odluku da se ranijim članovima načelništva i tehničkog odbora Saveza pismeno zahvali na njihovom požrtvovnom i dugogodišnjem razu.

Narodni Kralj

Brat Komac predlaže, da se deci za prelaz u naraštaj izdaje diploma. — O ovom će se predlogu raspravljati drugom prilikom.

Brat Pajić izveštava, da je godišnja skupština Saveza odobrila pokrajinski slet 1937 u Skoplju, a izvršni odbor Saveza zabranio. U vezi s tim zbor rešava, da se skrene pažnja Izvršnom odboru Saveza na poštovanje zaključaka savezne godišnje skupštine.

Sestra načelnica izveštava, da je smrću pok sestre Dane Ilie upravljenje mesto i zamjenice načelnice Saveza i predlaže po prethodnom sporazumu sa svima prisutnim načelnicima i članicama stručnog odbora za I zamjenicu načelnice Saveza SKJ sestru Ljubicu Pavićević, dugogodišnju načelniku društva Beograd II, nastavnicu I ženske gimnazije. Predlog je jednoglasno usvojen.

Brat Pajić iznosi poteškoće oko potpisivanja dopisa načelništva od ostalih funkcionera i predlaže da se uvede stara praksa. Odlučeno je, da se to traži od plenuma savezne uprave. Dalje veli, da je primetio u Sofiji jednom prilikom brata načelnika i sestru načelniku u zadnjim redovima umesto da idu napred ispred sviju. Traži da se pravo vodstva poštuje uvek i od svih onako, kako je u organizaciji predviđeno. Predlog se prima jednoglasno.

Naposletku se je načelnik brat dr. Pihler zahvalio na saradnji i podvukao, da ga naročito veseli što je ovaj zbor bio jednodušan u svim pitanjima, koja su bila na dnevnom redu. Objećava, da će se truditi da i u buduću budu sve najbolje, a on u ime načelništva i novog stručnog (tehničkog) odbora Saveza, koji je za ovo kratko vreme pokazao mnogo dobre volje za rad, odboru običava najagilniju saradnju. Želići svima uspešan rad po župama zaključuje ovaj zbor. B. S.

Manevri naše vojske. S velikim simpatijama prati čitava naša javnost prve velike manevre naše junacke vojske, koji se održavaju ovih dana u okolini Brčkoga i kojima je zadužuju da pokažu spremnost naše vojske, njen vojnički moral i istrajanost. Kako su pokazali rezultati, naša je vojska još uvek na onoj vojničkoj visini na kojoj je bila za prošlih ratova. Manevre su posebili pored ministra vojske i morariča arm. generala dr. Petra Zivkovića, još i predsednik Vladislav dr. Stojadinović, a njihovom završetku prisustvovao je i Nj. Kr. Visočanstvo knez Namesnik Pavle te inostrani vojni atašiji.

† Dr. Ljubo Klaić. Nakon dugotrajne teške bolesti umro je ovih dana u Splitu dr. Ljubo Klaić, sin vode načelnog preporoda u Dalmaciji, pokoju dr. Mihe Klaića. Pokojni dr. Ljubo Klaić rodio se pre 64 godine u kući, koja je bila zarište rodoljubne i nacionalne misli, što je i na njega uticalo. Svršivši gimnaziju, studirao je medicinu u Beču, gde je bio u redovima nacionalne akademске omladine. Nakon univerzitetskih studija služio je kao lekar u Šibeniku i Zadru, a nakon rata u Splitu. Kroz sav svoj život — i uživo više povučeno i predan svojoj struci, u kojoj je učinio hiljadama mnogo dobra, — bio je iskren nacionalista, i čovek dubokog socijalnog osjećanja; za svoga života učinio je toliko plemenita. U svojoj oporuci ostavio je između ostalog dotaciju za sirošačne dake jedne općine iz okoline Dubrovnika i 50.000 Din jednoj sirošačnoj devojčici. Kako je bio sam skroman, takav je bio po njegovoj izričitoj želji i njegov pogreb, kojemu su ipak, pored mnogih prijatelja, učestvovali i mnogi viđeni pretstavnici vlasti i udruženja s banom dr. Jablanovićem na čelu te mnoštvo siromašnih ljudi, kojima je blagi pokojnik mnogo pomagao u životu.

Razne kulturne vesti. U Zagrebu je bio u sredu 25. septembra otvoren kongres slovenskih franjevaca i to u staroj Hrvatskoj sabornici na trgu Stjepana Radića. Kongres, kojemu su učestvovali delegati iz raznih slovenskih zemalja i franjevački general Leonardo Maria Belo, otvoren je u prisustvu pretstavnika vlasti metropolita nadbiskup g. dr. Ante Bauer, koji je u govoru između drugog spomenuo i bližnji jubilej 700 godišnjice dolaska franjevaca u naše krajeve i njihov zaslužan rad za veru i prosvetu.

U Pragu osvećena je u subotu na svečan način češkoslovačka pravoslavna crkva sv. Cirila i Metodija, kojoj su prisustvovali poslanici Jugoslavije, Bugarske i Rumunjske te pretstavnici vlasti. Svečanost osvećenja obavio je naročiti delegat patrijarha srpskog, pod čije okrilje i jurisdikciju spada češkoslovačka pravoslavna crkva, vladika zagrebački nadbiskup g. Dositej, koji je sabranima govorio češkim jezikom.

KRONIKA

75 godišnjica Poljoprivredne škole u Križevcima. U nedelju 29. septembra bila je na svečan način proglašena 75 god

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

KNJIGE I LISTOVI

Ant. Krejčí:
T. G. MASARIK I SOKOLSTVO

U 11 svesku »Sokolske knjižnice«, koju izdaje Jugoslvenska sokolska matica u Ljubljani, objavljen je pod gornjim naslovom članak, koji je napisao prosvetar ČOS br. Ant. Krejčí, a koji je na srpsko-hrvatski preveo br. prof. Adolf Štefan, inspektor Ministarstva prosvete u Beogradu.

Prigodom 60-godišnjice rođenja velikog bugarskog pesnika Cirila Hristova izdaće češkoslovačko-bugarska užajnost u Pragu naročitu medalju s reljefom jubilarca, koju je izradio akademski kipar g. Šimek. Originalna ploča uzidaće se na rodnu kuću pesniku u Staroj Zagori.

Ovih dana održana je u Beogradu u prisustvu izaslanika Nj. Vel. Kralja te Ministarstva prosvete i Narodnog zdravljavaju skupština Saveza zdravstvenih zadruga, koja je potekla u lepom redu i na kojoj je iz izveštaja konstatovan odličan rezultat rada ovog saveza, koji broji 100 zadruga sa preko 50.000 članova. U prošloj godini izvršenih je bilo preko 42.000 vakcinacija protiv zaraznih bolesti, poseta lekar seljacima u svrhu savetovanja bilo 1520, izvršen pregled 513 trudnih žena i skoro 3000 dojenčadi i preko 15.000 školske dece — sve to besplatno. Za pretsednika saveza ponovno je jednoglasno izabran dosadašnji zaslužni pretsednik dr. Ljudevit Prohaska.

Ovih dana umro je Petar Kuzmović Kozlov, poznati ruski geograf, botaničar i istraživač Centralne Azije, koji je pratio u godinama 1883 do 1885 Nikolaja Prževalskog u Mongoliju i Tibet. Nakon smrti Prževalskog sam je s karavanom proputovao nekoliko puta Centralnu Aziju i istočni Turkestan, koji mu je bio poznat pre nego slavnom Sven Hedinu. Godine 1910 našao je izumrlo mesto Hoto, koje je pustinjski pesak zatrpan u 12 stoljeću. Iz tog starog grada doneo je čitave zbirke starih istorijskih dokumenata, oružja, oruđa i drugih predmeta. Njegov poslednji put bio je veliko naučno putovanje 1923 do 1926 u pogorje Noin Uda, gde je otkrio stara groblja i u porečju reke Selenge našao ostatke stare skitsko-sibirskih kultura. Napisao je mnogo znanstvenih dela i odličnih putopisa.

Cena je svesku 3 Din — a

E. L. Gangl:
O SOKOLSKOJ IDEJI

U nakladi Jugoslovenske sokolske matice u Ljubljani izšao je već godine 1930 slovenački tekst ovoga delca br. Gangla. Kako je međutim ovo delce bilo ubrzano rasprodano, to je u drugom sadanjem izdanju ono izšlo i na srpsko-hrvatskom, i to kao svezak br. »Sokolske knjižnice«. Ovo delce takođe će uvelike poslužiti pri provođanju sokolskog vaspitnog rada u našim jedinicama.

Cena je i ovoj knjižici 3 Din. — a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

— a

Zupa Karlovac

PLAVČA. — Javna vežba. U nedjelju 15. septembra o. g. održala je Sokolska četa u Plavči svoju prvu javnu vežbu, koja je kako u moralnom tako i u materijalnom pogledu vanredno uspela.

U prvoj tački nastupio je četni tamburaški zbor od 8 članova otsviravši Sokolsku koračnicu. Dalje su sledile tačke: 2) Muška deca mлада (20): okružne proste vežbe; 3) Ženska deca (19): vežbe vencima; 4) Muška deca starija (26): proste vežbe; 5) Članice Plavča (14): takmičarske vežbe; 6) Ženski naraštaj društva Plaški (10): vežbe palicama; 7) Muški naraštaj (15): župске proste vežbe; 8) Članovi društva Plaški: župске proste vežbe i 9) Članovi čete Plavča: okružne proste vežbe sokolskih četa. Na kraju je starašina matičnog društva brat Medaković održao pozdravni govor, koji je završen klicanjem Nj. Vel. Kralju Petru II i Jugoslaviji.

Domaće vežbači nastupili su s 5 kategorija (87 vežbača) u 6 tačaka, a strani s 3 kategorije u 3 tačke i to jedna zajednička s domaćim, a dve posebne. Domaće kategorije predvodio je brat Matijević, a strane brat Zutić i strana Nikolić.

Pošle vežbe razvila se zabava. Uz brojne domaće posetioca bilo je veoma mnogo posetilaca i iz Plaškog.

VOJNIC. — Javna vežba. Sokolska četa Vojničica priredila je u nedjelju 15. septembra o. g. javnu vežbu, na kojoj je sudjelovalo društvo Vojničica i Sokolska četa Slavsko Polje. Vežba je održana kod Osnovne škole u Vojničici na lepo uređenoj livadi. Javna vežba bila je dobro posećena.

Na slavoluku iskićenom državnim trobojkama pored natpisa »Zdravo« nalazila se i slika Nj. V. Kralja Petra II. Pre početka goste je pozdravio starašina čete br. Miloš Ivošević, pa je nato izveden program. Posle programa nastala je igranka i narodno veselje.

Ovo je prvi javni nastup ove još mlade čete, koja postoji tek nepunu godinu, a ipak občevaju bolji uspeh zahvaljujući dobroj volji članova, koju su pokazali na svom prvom javnom nastupu. Također je velika zasluga i četničkom načelniku koji neumorno i s veseljem radi u ovoj našoj mlađoj četi.

M. S.

Zupa Ljubljana

LJUBLJANA. — Iz župne uprave. Župna uprava opozarjava vse bratske edinice na današnji proglaš Savaze v „Sokolskom glasniku“. Vse, kar odreja Savaze naj bratske edinice kot dopolnilo k dne 25. septembra t. l. izdani okrožnici ZPO izvrše na dan obletnice tužne smrti Kralja Ujedinitelja.

Vse ljubljanske in okoliške edinice poziva nadalje, da njih članstvo in naraštaj korporativno sodeluje pri poklanskim svesčanostim na Kongresnem trgu, a zvezcer pri komemoraciji na Tabor. Članice in naraštaj v krovu, ostali, ki kroja nimajo v civilu z znakom.

LJUBLJANA. — Župne tekmne v posebnih panogah. Na letnjem telovadščište »Ljubljanskega Sokola« so se vrile v nedeljo dne 8. septembra t. l. župne tekmne v posebnih panogah. K temam je pristopilo: članov: 3 vrste višjega, 6 vrst srednjega ter 1 vrsta nižjega oddelka I. skupine; članice: 1 vrsta višjega, 1 vrsta srednjega ter 2 vrsti nižjega oddelka I. skupine. — Vsega skupaj je tekmovalo: 60 članov in 22 članic.

V posameznih oddelkih so dosegli člani sledeće uspehe: Višji oddelek: I. Ljubljanski Sokol 2334 točk (83,36%), II. Ljubljana II 2276 (81,29%), III. Sokol I Tabor 1887,5 (67,41%). Srednji oddelek: I. Ljubljanski Sokol 2454,5 točk (87,66%), II. Ljubljana-Siška 2257,5 (80,63%), III. Sokol I Tabor 2236 (79,86%). Nižji oddelek: I. skupina: I. Unec-Rakek 2406 točk (85,93%).

Članice — Višji oddelek: I. Ljubljanski Sokol 1783 točk (77,52%). Srednji oddelek: I. Ljubljana - Siška 1436 točk (64,43%). Nižji oddelek I. skupina: I. Litija 1858,5 točk (68,83%), II. Unec-Rakek 1731,5 (64,13%).

Posamezniki — Višji oddelek: I. Zupančič Neli (Ljublj. Sokol) 498 točk

(99,60%), 2. Stepišnik Milan (Ljublj. II) 470 (94%), 3. Sket Janko (Sokol I Tabor) 459 (91,80%). Srednji oddelek: I. Sodnik Boris (Ljublj. Sokol) 495 točk (99%), 2. Eltrin Jože (Litija) 472 točk (94,40%), 3. Cizej Dolfe (Ponoviče-Sava) 470 (94%). Nižji oddelek I. skupina: 1. Bučar Rado (Unec-Rakek) 484 točk (96,80%), 2. Kogej Davorin (Unec-Rakek) 446 (89,20%), 3. Skulj Karl (Unec-Rakek) 436 (87,20%).

Članice — Višji oddelek: 1. Sodnik Zorka (Ljub. Sokol) 361 točk (90,25%), 2. Pustišek Marta (Ljublj. Sokol) 323 (80,75%), 3. Rupnik Lidija (Ljublj. Sokol) 297 (74,25%). Srednji oddelek: 1. Blatnik Ladka (Ljublj.-Siška) 338 točk (84,50%), 2. Pustotnik Francka (Ljublj.-Siška) 252 (63%), 3. Goršč Minka (Ljublj.-Siška) 210 (52,50%). Nižji oddelek I. skupina: 1. Lajovic Maca (Litija) 440 točk (88%), 2. Zore Zora (Unec-Rakek) 383,5 (76,70%), 3. Tič Jelena (Litija) 376,5 (75,30%). Zdravo!

ZGORNJA ŠIŠKA. — Delovanje društva.

Dasi deluje društvo u temni šolski sobi in je letos izgubilo najeto dvorano, ki je v njej priejavilo svoje prireditve prosv. značaja in telovadne akademije, vendar duh v naših vrstah ne klone in s podvojeno energijo grečlanstvo na novo delo. V prvi vrsti je treba omeniti letno telovadišče, ki ga ureja društvo v opuščeni gramozni jami in ki bo drugo največje letno telovadišče v župi. Deloma s podporo občine in banovine, ponajveč pa s prostovoljnimi kulukom požrtvovanih bračev zadobiva ta prej zanemarjeni prostor že konture vzornega telovadišča, ki naj služi občini v okras. mladini pa v zdravje in krepitev. Se tekom jeseni bodo v glavnem zemeljska dela končana, spomladi pa bo treba urediti garaderobe, ogroj in dokončati olepšavo in utrditev prostora. Pa tudi telovadba ne počiva, vsi oddelki marljivo vežbajo a letosnji uspeli javni nastop, ki se je vršil 15. septembra je znova pokazal, da vrši vaditeljski zbor svoje dolžnosti z uspocom in da je v njegovih vrstah celo nekaj nadarjenih skladatevjev telovadnih sestav. Nastopili so prav vsi oddelki, nekateri celo po dva krat. Vrsta na drogu je pokazala, da se tudi orodni telovadbi posveča potrebno pažnjo. Nastop je bil z malenkostnimi nedostatki res dober in mora da najboljši v vseh petih letih, kar društvo obstaja. V zimskem času bo PO pribjed redna ideja in druga predavanja, a delo v telovadnici bo posvečeno pripravam za velik javni nastop, ki bo koncem pomlad bi ob otvoriti novega letnega telovadišča.

MEDVODE. — Delo v društву. Tudi v našem kotičku se pridno gibljemo. Marlivi gradbeni odsek dokončuje stavbo sokolskega doma, ki bo otvoren 27. t. m. v vprizoritvo »Postrižka« v režiji brata Možine. Dom sicer ne bo še povsem dograjen, a za letošnjo zimo bodo telovadci že imeli urejeno telovadnico, kar bo omogočilo res sistematično telovadbo tudi v zimskem času, kar doslej ni bilo mogoče. Za spomlad bomo dokončali tudi ureditev letnega telovadišča, za zimo pa nameravamo urediti v naših hribih smuško skakalnico z doskokom preko 45 m. Ako pristane župna uprava za naš predlog in usvoji predložene načrte, bi to skakalnico prevzela župa Ljubljana kot svojo žunno skakalnico. Z ozirom na bližino Ljubljane in idealno senčno lego, bo skakalnica lahko dobro služila svojim svrham.

Zupa Mostar

ČELEBIĆI. — Gradnja sokolskog doma. Sokolska četa Čelebići, matičnog društva Konjic, osnovana je istom od nazad pola godine. Ova najmladla četa istakla se u kratkom vremenu svojim radom polazeči onim putem, koji vodi dobre i napretku našeg sela.

Sednice i sastanci ove čete održavali su se u narodnoj osnov. školi. — Međutim uprava čete sa svojim članovima, a po jednodušnom pristanku svih kućedomačina, odlučila je pre mesec dana da podigne vlastiti sokolski dom.

Čim je ovaj zaključak stvoren, pristupilo je odmah gradnji doma. — Potrebno je u vredno da se istakne i pojaviti način, na koji je ova četa otpočela i skoro dovršila gradnju doma.

Bez dinara i bez ičije pomoći sa strane, svi članovi zajedničkim silama pribavili su građevni materijal i vlastitim radom snagom pristupili zidanju doma, koji je već dovršen do krovna.

Ovaj primer sokolske svesti, solidarnosti i požrtvovanosti, koji ne sme ostati nezapažen, neka posluži kao uzor i drugima.

KONJIC. — Naši Sokoli na župskim takmičenjima u Mostaru. Na ovo godišnje župskim takmičenjima u Mostaru naše društvo postigla je odlične rezultate kako za odelenja tako i za pojedince. — Takmičenjima su pristupila 4 odelenja i to: članovi društva i naraštaj u peterovoju. Sokolska četa Bijela u šesteroboju i Sokol. četa Donje Selce u peterovoju. — Toma prilikom naša odelenja izvojevala su 4 lepe pobjede i to: 3 prva mesta i 1 drugo mesto.

Prva mesta postigli su: članovi društva u peterovoju, četa Bijela u šesteroboju i četa Donje Selce u peterovoju, a drugo mesto postigli su naraštajci društva u peterovoju.

Zupsku traku osvojila je prema tome Sokolska četa Bijela.

Kao pojedinci postigli su: prvo mesto u šesteroboju brat Marijan Blažević iz čete Bijele i drugo mesto u peterovoju brat Dušan Bosnić iz društva Konjic.

U pojedinim granama, kao pojedinci postigao je brat Marijan Blažević prvo mesto u šesteroboju na 200 m, skoku dalj sa zaletom i bacanjem kopljja.

KONJIC. — Četni sabor u Sokolskom društvu Konjic. Zaključkom uprave Sokolskog društva, a prema uputama Sokolske župe Mostar, održaće se dne 13. oktobra o. god. u Sokolskom društvu Konjic četni sabor sokolskih četa s područja toga društva.

Poseban odbor u Sokol. društvu Konjic otočeo več je s pripremama za taj četni sabor, koji će biti manifestacija sokolske misli, snage i moći.

KONJIC. — Javna vežba Sokolske čete Podorašac i Kula. Dana 15. septembra o. g. priredena je u Sokol. četi Podorašac II, a u Kulji I javna vežba. Obe ove priredbe uspele su u svakom pogledu.

U Podorašcu, blizu Konjica, poseta je bila odlična. Računa se, da je bilo blizu 500 osoba od toga 200 osoba iz Konjica. — Na javnoj vežbi nastupili su članovi čete i naraštajci s vrlo dobro izvedenim vežbama. Posle toga bilo je narodno veselje uveličano vatrogasnim glazbom iz Konjica.

U Sokol. čete Kula vladalo je toga dana neobično i svečano raspoloženje, jer je ova četa prvi put javno nastupila. Kula je udaljena od Konjica preko 20 km pešačkog puta, a članovi čete, koja lepo napreduje, jesu bistrji i kršni sejaci.

Javnoj vežbi sudelovale su i obližnje sokolske čete Borci, Čičeve in Glavatičeve, a ispred matičnog društva prisustvovao je nekoliko delegata.

Pre javne vežbe bila je služba Božija. Svetišnik brat Vukašin Petković održao je prigodno predavanje o Sokolstvu iščišči sve vrline, koje treba da reše svakog čestitog seljaka-sokola. Nakon toga bila je javna vežba nastupom članova i naraštaja. Vežbe su izvedene vrlo dobro.

Posle vežbe prireden je zajednički ručak. Za vreme istoga pozdravio je prisutne izaslanik matičnog društva br. Pavle Lazic, učitelj iz Konjica, prigodnim govorom.

Nakon toga razvilo se narodno veselje.

LOKVE. — Javna vežba. Dne 21. septembra o. g. priredila je naša četa svoju II javnu vežbu s akademijom, koja je u svakom pogledu uspela.

Vežbe se priredivala u prostorijama Drž. narodne škole. Još rano ujutru došli su mnogi članovi da izvrše i poslednje pripreme. S raznih strana počeli su pridolaziti gosti još oko podne, što je davalo još više impulsa za rad. Zapaženo je dosta članova iz bratskih četa Donji Poplat i Trijeban.

U 3.30 časova nastupilo je sve članstvo predvodenim zastavom na stadion. Tu je brat Vojko Avdalović, učitelj, održao poduzi govor, u kojem je istakao značaj Sokolstva za preporod našeg naroda. Nakon toga su nastale spontane ovacije Kralju, Dinastiji, Jugoslaviji i Sokolstvu.

Zatim je naraštajac Mustafa Krešić deklamovao pesmu »Soko na straži«, od Jovana Vlahovića.

Najpre su nastupila deca, pa naraštaj, a onda 12 članova čete Lokve. Sve kategorije su izvele vežbe na opšte zadovoljstvo svih gledalaca. Iza toga su deca i naraštaj izveli jednu lepu skupinu, a kao poslednja tačka došle su igre naraštaja i dece, koje su unelo veselosti kod prisutnih.

Potom je nastalo narodno veselje s pesmom i igrankom.

Uvečer je priredena akademija. Školska sala bila je premala da primi sve goste, koji su došli da uveličaju naše sokolsko slavlje.

Prema starom običaju, a pošto je bilo mnogo novih gostiju, akademiju je pozdravio naša starašina brat Ljuboimir Pjacić, te u konečnom govoru istakao važnost sokolskog vaspitanja, a naročito u vremenu današnje moralne

poremećenosti. Pozvao je sve da se zbiju pod sokolski barjak, te da složnim i istrajnim radom očuvaju amanet Kralja Viteza, a olakšaju teret, koji je pao na mlađa pleća Kralja Petra II.

Potom su na opšte zadovoljstvo prisutnih izvedene nekolike deklamacije i komad »Ljubavno pismo« od Trifkovića.

Po svršetku programa nastalo je narodno veselje i igranka uz pratnju tamburaškog zbraja Narodne čitaonice iz Pilete.

V. A.

OSTROŽAC. — Javna vežba, Dne 22. septembra održala je četa Ostrožac, matičnog društva Konjic, III javni čas, koji je potpuno uspeo. Celi program bio je obilan, a trajao je preko 1 sata. Nakon lepo izvedenih 3 deklamacija nastupila su pojedinačna odelenja u vežbama i to ovim redom: ženska deca čete Ostrožac sa skladno i odlično uvezanim prostim vežbama; iza toga sledile su proste vežbe naraštaja društva Konjic i naraštaja čete Ostrožac. Zatim su naraštajci društva izveli lepo kombinovane proste vežbe palicama s figurom na svršetku slova »P. H.« (Petar II). Iza njih nastupili su članovi čete Celebići i članovi čete Ostrožac, zatim su naraštajci društva izveli lepo kombinovane proste vežbe palicama s figurom na svršetku slova »P. H.« (Petar II). Iza njih nastupili su članovi čete Celebići i članovi čete Ostrožac, zatim su naraštajci društva izveli lepo kombinovane proste vežbe palicama s figurom na svršetku slova »P. H.« (Petar II).

ZUPA OSIJEK. — Javna vežba. SOKOZEVSKA. — Javna vežba, Sokolsko društvo Kneževi priredilo je 1. septembra o. g. javnu vežbu uz sudjelovanje obli

Osim gore navedenih jedinica prisjedilo je Sokolsko društvo Bobota 3 člana i 1 naraštajca, ali takmičenju nije pristupilo — zašto — uzrok ne poznat.

Rezultati, koji su postignuti na ovom takmičenju su sledeći:

Članovi 100 m prsnji stil: I) Popović Đorđe (Borovo) 1.41.5; II) Konstantinović Vaso (Borovo) 1.49.2; III) Popović Rade (Borovo) 1.49.8; IV) Dvoržak Viktor (Valpovo) 2.31.0.

Članovi 100 m slobodni stil: I) Kovačević Eugen (Osijek-Matica) 1.24.3; II) Peh Dragutin (Borovo) 1.29.5; III) Groš Ivan (Borovo) 1.43.9; IV) Bauer August (Borovo) 1.53.5; V) Sekulić Stevan (Dalj) 2.11.2; VI) Čiček Josip (Valpovo) 2.16.2.

Članovi 56 m ledno: I) Peh Dragutin (Borovo) 0.53.8; II) Konstantinović Vaso (Borovo) 0.54.1; III) Popović Rade (Borovo) 0.54.9.

Članovi štafeta 4×50 m slobodnim stilom: I) Borovo (Popović Rade, Popović Đorđe, Peh Drag, Orsić Kužman) 2.37.0; II) Osijek-Matica (Čodanović, Kovačević, Špehar, Ilakovac) 2.56.2.

Članice 50 m prsnji stil: I) Savadić Nović Kovinka (Osijek-Matica) 1.6.8; II) Orsić Ljubica (Borovo) 2.4.9.

Članice 50 m slobodni stil: I) Rendulović Ruža (Borovo) 1.4.5; II) Čanković Mirjana (Osijek-Matica) 1.9.0; III) Kirš Jelka (Osijek-Matica) 1.17.0; IV) Hmelarž Helena (Borovo) 1.24.1; V) Strk Anica (Osijek-Matica) 1.27.5.

Muški naraštaj 100 m prsnji stil: I) Popović Dušan (Borovo) 2.54.8; II) Zagarić Mato (Valpovo) 1.58.0; III) Slavković Veljko (Vukovar) diskvalificiran.

Muški naraštaj 100 m slobodni stil: I) Elaković Mirečeta (Borovo) 1.33.2; II) Krešić Branko (Osijek-Matica) 1.35.0; III) Cuzela Antun (Valpovo) 1.41.2; IV) Zagarić Mato (Valpovo) 1.42.1; V) Guldani Stjepan (Valpovo) 1.45.1; VI) Potočnik Ivan (Borovo) 1.53.0; VII) Maletić Đorđe (Vukovar) 1.55.3; VIII) Vujić Nikola (Borovo) 1.59.0; IX) Gudurić Boško (Dalj) 2.10.; X) Duranić Josip (Valpovo) 2.1.3; XI) Majer Josip (Borovo) 2.19.4; XII) Dobler Aleksandar (Borovo) odustao; XIII) Veselić Ivan (Valpovo) odustao; XIV) Žilić Krešo (Osijek-Matica) odustao.

Muški naraštaj 4×50 m slobodnim stilom štafeta: I) Borovo (Dobler Aleksa, Elaković Mirečeta, Popović Dušan, Potočnik Ivan) 2.41.2; II) Osijek-Matica (Sifterović, Krešić, Zilić, Sifterović) 2.46.3; III) Vukovar (Mihelić Iv., Slavković Veljko, Sekermeštrović Miodrag, Mihelić Stjepan) 2.49.8; IV) Valpovo (Zagarić Mato, Duranić Josip, Guldani Stjepan, Cuzela Antun) 3.4.5.

Zenski naraštaj 50 m prsnji stil: I) Knežević Nada (Dalj) 0.53.2; II) Herceg Mira (Osijek-Donji Grad) 1.11.1.

Zenski naraštaj 50 m slobodni stil: I) Knežević Nada (Dalj) 0.53.7; II) Aman Ana (Borovo) 1.5.6; III) Damjanović Vida (Osijek-D. G.) 1.10.0; IV)

Horaček Milka (Borovo) 1.10.2; V) Nakić Micića (Borovo) 1.11.3; VI) Rok Hela (Borovo) 1.13.2; VII) Hercog Mira (Osijek D. G.) 1.15.9; VIII) Živanović Radojka (Osijek D. G.) 1.18.3.

Zenski naraštaj štafeta 4×50 m slobodnim stilom: I) Borovo (Aman Ana, Rok Hela, Horaček Milka, Nakić Marija) 4.56.3.

Prvenstvo grada Osijeka 100 m slobodnim stilom: I) Auferber Zvonimir ml. (SK Gradanski) 1.26.0; II) Fula Vladimir (SK Gradanski) 1.36.2; III) Hoc Ivan (Sok. društvo Osijek D. G.) 1.46.5; IV) Krešić Mirkо (Osijek bez pristupnosti) 1.49.9 (prsno plivanje).

Takmičenje članica na 50 m leda, muški naraštaj 50 m leda, žen. nar. 50 m leda i štafeta članica 4×50 m slobodnim stilom otpale su, jer nije bilo takmičara u dovoljnom broju prisutnih.

Prema prošlogodišnjim rezultatima napredovali smo u štafeti članova za $\frac{2}{10}$ sek. — u štafeti muškog nar. za 3 i $\frac{8}{10}$ sek.

Lošiji rezultati postignuti su u sledećim disciplinama: 100 m čl. slob stil za $\frac{9}{10}$ sek., 50 slob. stil žen. nar za 9 i $\frac{1}{10}$ sek., 50 m prsno žen. nar. za 4 i $\frac{9}{10}$ sek., štafeta žen. nar. 4×50 m za 1 min. 43 i $\frac{1}{10}$ sek.

Prema ostalim disciplinama ne možemo povući paralelu, jer se u njima nije još takmičilo u župi. Ali opravданo se nadamo, da ako se s takmičenjima i buduće nastavi, da će se vremenom postići rezultati, koji će se približiti jugoslovenskim rekordima.

Sudački zbor na ovom takmičenju potpuno je i u svemu odgovorio svojim zadatku — pogotovo ako se uzme u obzir da se je u 13 disciplina takmičilo ukupno 79 takmičara, te je to takmičenje, koje je počelo tačno u predviđeno vreme t. j. u 17 časova, završeno u 18.23 časa.

Takmičenju prisustvovao je starešina župe brat Dimitrije Petrović s mnogim ostalim članovima župskog sabora i objitu osječkim društvenim uprava. Pre samog početka takmičenja I zam. načelnika brat Jaromir Šafar, istaknuo je važnost gajenja plivanja u Sokolstvu — pozivajući ih da takmičenju pristupe u bratskoj ljubavi i slozi.

Izenadio nas je vrlo lepi broj gledalaca (500), koji su s vrlo velikim zanimanjem pratili takmičenje i zaslужne takmičare i aplauzom nagradili. Dokaz da plivački sport privlači i da ga treba mnogo i sistematski gajiti, jer će time osvojiti i široke narodne mase. M. S.

BATINA. — Okružni javni nastup. Sokolsko okružje belomanastirske priredilo je u nedelju 15. septembra o. g. u Batini okružnu javnu vežbu, na kojoj su pokraj jedinica baranjskih učestovala i oba osječka društva. Za polaznike s pruge Osijek-Beli Manastir u Batinu organiziran je dolazak i odlazak posebnog voza, kojim je u Batinu došlo oko 250 Sokola. Na stanicu dočekali su voz svi pripadnici dru-

štva s predstvincima ostalih kulturnih društava i s vatrogasmom glazbom, te su svi zajednički u povoreci krenuli sa stanice u mesto.

U 10 sati do podne održani su na lepo uređenom vežalištu pokraj Dunava pokusi svih kategorija, a istodobno u osnovnoj školi konferencija predstavnika baranjskih jedinica. Svirala je konferencija bila, da se ustanovljenje jedinica, kao i to, kako one reagiraju na sadanje političko strujanje. Konferenciju na kojoj su bile zastupljene sve jedinice, otvorio je župski prosvetar br. dr. I. Mamuzić, očrtavši zadacu sastanka. Pojedini delegati izveli su stanje svojih jedinica. Sa zadovoljstvom je ustanovljeno, da politički momenti nemaju na sokolski život ni kakvog uticaja. Poteškoće su većinom čisto lokalne.

U 15 sati krenula je kroz mesto lepa sokolska povorka sa 2 zastave, 16 članova u odori, 20 glazbenika Sokolskog društva Osijek. Donji Grad, 39 muške dece, 81 ženske dece, 28 članica i naraštajki i 40 članova u civilu. Ukupno 226 učesnika.

Javna vežba počela je u 15.45 na stupom sviju vežbača, koje je, kao i sakupljenu publiku, pozdravio brat dr. I. Mamuzić, naglasivši u kratkom govoru značaj sokolskog rada. Nakon pozdrava Kralju dignuta je na pročelju vežbališta državna zastava i ovisirana državna himna. Nastupi pojedinih kategorija sledili su ovim redom: muška deca (2 kolone, 49 vežbačica) izvela su vrlo dobro ovogodišnje župске proste vežbe. Isto i ženska deca (3 kolone, 84 vežbačice), samo što nisu krvicom vodnice na vreme uzele razmak, te su morale početak vežbe ponoviti. Obziru na činjenicu, da su deca bila većinom iz malih jedinica, bila su ova dečja nastupa vrlo dobra. Muški naraštaj (37) odvezba je skladno, ali većinom mlađi naraštajci nisu vežbana dalj pravi izražaj. Igre i raznolikosti dece pokazale su bogati izbor zabavnih vežbi, naročito, dece iz B. Petrovog Sela. Ženski naraštaj (28) izvele su proste vežbe dobro, osim zaključka, koji zahteva veću brzinu. Naraštajke i naraštajci treba da užimaju razmak — dobiti za vreme nastupa! Članovi na razboju, kombiniraju na vrstu, vežbali su dobro. Nastup članova sokolskih župa (30) bio je dobar i skladan osim u prelazima između pojedinih vežbi. — Novom stvaru na vežbi bio je prikaz uzornog vežbovnog časa, koji su izveli naraštajci pod vodstvom župskog prednjaka br. Hodovskog. Čas je počeo s trčanjem i hodaњem. Sledile su izdašne vežbe razgibanja, vežbe na spravama i laka atletika. Nastup članova na vratilu bio je dobar. Vrlo dobro odvezba je bila u vremenu nastupa članica (10) i dobar je bio nastup članova (21). Mimohod članova posle završene vežbe bio je suvišan. Celu javnu vežbu vodio je okružni načelnik brat Slijepčević s mnogo iskustva.

Navečer održana je akademija s preostveto-zabavnim rasporedom.

U celosti, ova je prva veća sokolska priredba u Batini dobro uspela, a donela je domaćem društvu mnogo materijalne i moralne dobiti. Obzirom na to, da je to bila okružna javna vežba, treba otvoreni konstatovati, da učešće jedinica nije bilo takvo, kakvo je trebalo i imalo da bude. Činjenica, da je održanje priredbe jednoglasno zaključeno, i da je stvarni odaziv pojedinih jedinica bio za polovinu manji nego što je bio najavljen, iznenaduje nas baš u okružju belomanastirskom, poznatom inače sa svoje discipline i tačnosti.

Funkcionerima domaćeg društva lojalno priznajemo dobru volju s kojom su nastojali savladati organizaciju cele priredbe.

Ing. Kl.

Župa Sarajevo

DONJI VAKUF. — Javni čas. U malom mestu Donjem Vakufu, već dve godine postoji sokolsko društvo, koje spada u jedno od najmladih društava Sar. župe, ali po svojoj aktivnosti, dolazi u red prvih.

Ovo je društvo priredilo 22. septembra svoj drugi javni čas. Prostořije, gde se čas održao, bile su vanredno ukusno dekorisane.

Javni je čas počeo defileom članstva, a potom je br. starešina Obrodić pozvao sve prisutne da odaju poštu najvećem Sokolu i Jugoslavu, Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Prisutni, uzbudeni, kliču: «Slava Mu!» Dalje je starešina govorio o ulozi Sokolstva u izgradnji Jugoslavije, o nepokolebivoj veri Sokola u veličinu Jugoslavije. Pozdravlja delegate br. župe, i govor završava poklicom Mladom Vladaru, N. V. Kralju Petru II. — Živeo! Prisutni prihvataju snažno poklik.

Javni je čas potpuno uspeo. U tehničkom pogledu naročito. Nastup članica je bio vanredan. Ovakav rad ovog mladog Sok. društva najbolja je garancija za njegov uspeh i za osiguranje sokolske misli u ovom kraju.

DOBRIJNE. — Javni čas. Sokolska župa u Dobrinju održala je svoj javni čas 24. IX. 1935. Učestvovala je i sokolska muzika iz Visokog s naraštajem. Čas je uspeo. Tom je prilikom govorio br. Milenko Gavrilović iz Visokog o temi: «Sokolstvo na selu».

Župa Sušak - Rijeka

VRBNIK. — Zabava. 22. septembra priredilo je ovađanje Sokolsko društvo vrlo uspehu zabavu. Općinstvu su se naročito dopade deklamacije naše sokolske dece, kao njihovo skladno pevanje, koje je sve oduševilo. Poslednja tačka programa bila je akotvka br. Ivice Žica-Klačića «Na rastanku», koju su veoma dobro odigrali naši sokolski diletantи.

Iza prestarte diletanti su sa »Seljančicom« otvorili ples.

Župa Šibenik - Zadar

KNIN. — Tečaj za vode sokolskih četa. Sokolsko društvo Knin uz pripomožu Župe Šibenik-Zadar održalo je od 22 do 30. VII. 1935. tečaj za načelne čete s područja društva.

Ovaj tečaj poohodalo je 14 tečajnika iz 12 sokolskih četa. Tečaj je održan na imanju Poljoprivredne škole Glavica kod Knina, a pod vodstvom načelnika Sokolskog društva Knin braća Tode Čeke.

Svi tečajci završili su tečaj s vrlo dobrim uspehom.

Starešina društva brat Đuro Pukrac darovaо je tečajnicima po nekoliko fotografija s tečajima i preporučio im da i nadalje rade svim silama na podizanju sokolske misli u svojim četama. (Izveštavajte na vreme! Op. ut. D. R. Č.

Župa Zagreb

KLOŠTAR IVANIĆ. — Rad društva, Sokolsko društvo Kloštar Ivančić pod vodstvom agilne uprave, kojoj su na čelu vredna braća starešina Drago Šipuš, apotekar, i Slavo Janeš, trgovac, je najbolje društvo u Moslavackom sokolskom okružju. Društvo ima svu vežbnu kategoriju i to članove, članice, naraštaj, te muški i ženski podmladak. Vežbanje u društву vrši se marljivo, tako da je školska gimnastička dvorana svake večeri posećivana. Osim vežbanja pokazuju se i lepi kulturno-pravni radovi. Provadaju se redoviti govorovi i predavanja, te postoji održana pevačka sekacija, koja često nastupa s jugoslovenskim nacionalnim i puščkim pesmama i to prigodom svih nastupa i raznih priredila. Sadašnja uprava intenzivnim radom — proglašena sokolskom sveću i demokratizmom — dala je ovo društvo na dostojnu visinu, jer je osnovana kategorija vežbačica (članica) i muškog naraštaja, uvedena je laka atletika, osnovana je pevačka sekacija, zavedena je sokolska štednja, uvedeno je igranje odbojke, nabavila je i obukla svečanim krojem 75 dece, i u zakup je uzeuto zemljište za sokolski vojnjač. U toku 5 zimskih meseci sokolski prehranbeni otsek je hranoši siromašne školske dece u sokolskoj kuhiñji. Društvo je u toku ove godine održalo nekoliko vrlo uspehlih nacionalnih priredbi kao Štrosmajerovu proslavu, Zrinjsko-Frankopanski dan, rođendan Nj. Vel. Kralja Petra II, te održalo prednjački tečaj i 2 zabave s dilektantskim pretstavama. Sudjelovalo je na sletu u Sofiji, javnoj vežbi u Popovači i Kutini. Sav taj sitni i golemi sokolski rad proveden je uspješno po upravi, koja uvek — svadje i u svakom momenatu — stoji u doticaju i stalnoj vezi s vežbačima svih kategorija, s pevačima i ostalim članstvom. To je najbolji put sokolskog bratstva i demokratizma.

Z. H. V.

Oglašujte u »Sokolskom glasniku!!!

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA u Ljubljani

registrovana zadruga s ograničenim jamstvom

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i rasporečava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije